

Medisinske uforklarlige plager og sykdommer – MUPS

Helgelandssykehuset

Ann Merete Brevik

09.11.2016

Helseminister Bent Høie

- **Subjektive helselidelser**

- Mennesker med ulike former for kroniske smerte og utmattelseslidelser – såkalte medisinsk uforklarlige plager og sykdommer – omfatter CFS/ME-pasienter, fibromyalgi, kronisk boreoliose og andre udefinerte diagnoser.
- Utgjør den største pasientgruppa i landet; ved inngangen til 2012 var 130 000 langtidssykemeldte eller uføre med slike diagnoser.
- Samtidig er det strid både om fastsetting av diagnosene og behandling av disse.
- Helseministeren ønsker tidlig og tverrfaglig avklaring og tett oppfølging av disse pasientene.
- Gjennomgang av 17 600 saker viser at helsetjenestene kommer til kort.
- 76 % er kvinner.
- Femdobling av antall innleggelser av barn og unge med alvorlige stressrelaterte sykdommer ved Rikshospitalet siste 5 årene

/ Raskere tilbake //

FAKTA

Raskere tilbake

- ble besluttet av Sykefraværsutvalget høsten 2006
- er en del av IA-samarbeidet mellom myndighetene og partene i arbeidslivet
- er en egen post på statsbudsjettet, og en videreføring av tilbudene blir vurdert fra år til år.

Arbeid og Helse

Arbeid betyr mye

- Helse
- Identitet og verdighet
- Sosial tilhørighet
- Utenfor arbeidslivet er forbundet med økt sykkelighet og økt dødelighet (Paul & Moser 2009, Beland et al. 2002, Gerdtham & Johannesson 2003, Borgan 2004).

Helgelandssykehuset: Nytt tilbud 2008

Raskere tilbake

- Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering ved Helgelandssykehuset etablerte i 2008 en tverrfaglig vurderingspoliklinikk for subjektive/psykosomatiske lidelser i Raskere tilbake-ordningen.
- Gjennom denne poliklinikken blir pasienten vurdert og henvist videre til aktuelle tiltak.

Fibromyalgi

- 3-5 % av befolkningen med denne diagnosen, 150 000 – 200 000 mennesker, mørketallene er store
- Stort forbruk av helsetjenester
- 2000 blir uføretrygdet hvert år
- Pasientene opplever å ikke bli tatt på alvor
- Mangelfull kunnskap i helsetjenesten om slike lidelser
- Ofte manglende respekt for denne pasientgruppen som kan medføre manglende oppfølging og mer sykefravær

Nytt tilbud 2009

På grunnlag av dette etablerte Avdeling for fysikalsk medisin ved Helgelandssykehuset et tverrfaglig tilbud til fibromyalgipasienter i Raskere tilbake-ordningen.

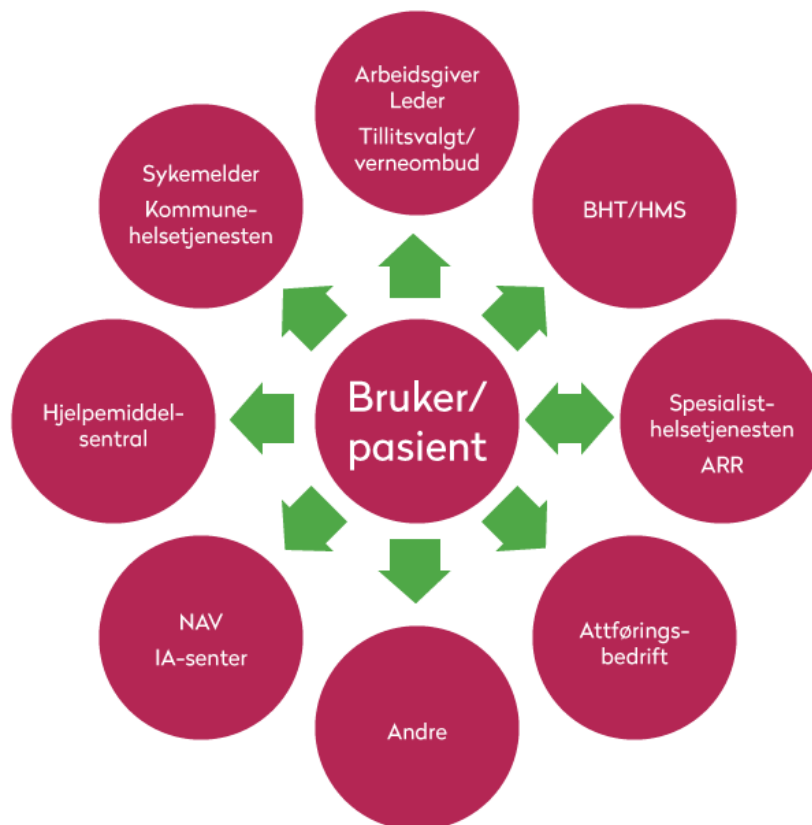
Nytt Tilbud til CFS/ME - bakgrunn

- Økende antall henvisninger med spørsmål om CFS/ME
- Lang ventetid ved UNN, 2 år på utredning
- Mange reiste ut av regionen for utredning/behandling
- Alarmerende økning blant unge
- Mange unge som havnet utenfor skolegang og yrkesliv
- Krevende å håndtere for fastleger alene
- Giardia-studiet i Bergen viste at pasienter som kom tidlig til utredning og oppfølging halverte sykdomsperioden sin

CFS/ME og Raskere tilbake

- Fordel å utføre utredning og tidlig behandling av unge CFS/ME-pasienter i Raskere tilbake systemet for de som er sykemeldte
- Arbeidsmetode: tverrfaglig team bestående av lege, psykolog, ernæringsfysiolog, sykepleier, ergoterapeut, sosionom og fysioterapeut
- 4-5 utredninger i uken
- 33 % av henviste pasienter får diagnosen CFS/ME
- LMS-kurs
- Tilbud til pårørende

Samhandling – til det beste for pasient/bruker

Evaluering av Raskere tilbake

Hva er pasientene fornøyd med?

- Spesielt fornøyd med å bli sett og tatt på alvor
- Bli møtt av et tverrfaglig team med ulik kunnskap
- Få informasjon og kunnskap om sine plager
- Konstruktive mestringsteknikker
- Vi gir dem håp for fremtiden
- Pårørende får kunnskap og informasjon

Er dette nyttig?

- Vår erfaring og tilbakemeldinger tilsier helt klart det
 - Pasientene har kommet lenger i forståelsen av sine plager og symptomer
 - Flere er i jobb igjen
 - De har kommet inn i en mer stabil sykdomsfase

Takk for meg!

